10. Управление на процесите в разпределени системи

Васил Георгиев

ci.fmi.uni-sofia.bg/
v.qeorqiev@fmi.uni-sofia.bg

Процеси

- в ОС процесите са системни и потребителски програми, допуснати до изпълнение, за които динамично се планират необходимите операционни (процесорно време, памет, В/И и др.) и комуникационни ресурси
- планирайки, ОС създава за всеки процес виртуален процесор и позиция в таблицата на процесите с регистърен буфер, карта на процесната памет и на отворените файлове, приоритети, процесно счетоводство и др. – също и за междупроцесна защита
- създаването/превключването на процеси (процесен контекст) е сериозен системен свръхтовар – напр.:
 - алокация на сегмент за данни (евентуално нулиран)
 - зареждане на кодовия сегмент, алокация/зареждане на стека, на регистрите (процесорни р-ри, програмен брояч, стеков указател, ММU и TLB регистри)
 - управление на swap операции между основната и външната памет (при мултипрограмиране с повече процеси)

10. Управление на процесите ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Съдържание

- → Процеси и нишки
- ▶ Мултипроцесинг в UNIX
- Миграция на код
- → Идентификация на обекти
- → Garbage collection

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

າ

Паралелни процеси

- паралелизма (грануларността) е на ниво програма и процедура
- 🗼 това ниво съответства на мултипроцесинга, тъй като всяка програма е отделен процес
- при SPMD модел (напр. в UNIX) с примитива fork се създава реплика на изпълняващия процес:

Proc-id = Fork()

(създава се нова реплика на процеса и й се присвоява идентификатор)

 двата процеса (родител и наследник) се различават само по стойността на Proc-id, в наследника тя е 0:

- други примитиви от тази група са exit за прекратяване на процеса наследник и wait – за синхронизация (процесът-родител блокира до завършване изпълнението
- при процедурен паралелизъм на системно ниво процедурата се асоциира с отделен процес

```
Proc-id = new process(A_procedure)
kill process (A_procedure)
```

10. Управление на процесите

3

на наследника)

 Φ МИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Паралелизъм на ниво израз

- това ниво е свързано с езикови спецификации (примитиви за паралелно изпълнение на инструкции)
- напр. примитивът Parbegin/Parend задава бпок от изрази за паралелно изпълнение, по време на което главният процес блокира
- пример изразът (a+b)*(c+d)-e/f може да бъде изпълнен конкурентно със следната спецификация (псевдокод):

```
Parbegin
    Parbegin
    t1 = a + b
    t2 = c + d
    Parend
    t4 = t1 * t2
    t3 = e/f
Parend
t5 = t4 - t3
```

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

5

7

Паралелен израз в UNIX

- → паралелизъм на израз с примитивите fork-join-quit:
- fork label предизвиква създаване на нов процес-наследник, чието изпълнение стартира от даден етикет (така наследника и родителя може да не са реплики):
- quit е примитив за прекратяване на текущия процес
- → join t, lab е примитив със следната интерпретация:

```
t = t - 1
if t = 0 then go to lab
```

пример за изчисление на горния израз

```
n = 2
m = 2
Fork P2
Fork P3
P1: t1 = a + b; Join m, P4; Quit;
P2: t2 = c + d; Join m, P4; Quit;
P4: t4 = t1 * t2; Join n, P5; Quit;
P3: t3 = e/f; Join n, P5; Quit;
P5: t5 = t4 - t3
```

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * PИТАрх/РСА/СПО

Паралелно програмиране в UNIX

- най-разпространената ОС за паралелни системи
- → процесите се управляват чрез системни заявки (calls):
- създаване: използва се заявката fork() за репликиране на текущия процес-родител
- планиране и контрол напр. с използване на системния таймер – функциите timer-init() и timer-get() (в микросекунди) или с използване на семафори
- междупроцесен обемен чрез алоциране на общи променливи със заявката Share()
- паралелните приложения се разработват най-често на С с използване на библиотеката parallel. h и се компилират с опция -lpp за зареждане на паралелната библиотека:

```
cc program -lpp
```

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Многопроцесно приложение в UNIX

 за вътрешна идентификация на процесите често се прилага и индексиране: пример – функция Mkps() за създаване на n процеса-наследници със стойност на ppid 0 в процеса родител и от 1 до n в наследниците:

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

U

Паралелно програмиране в UNIX

```
шаблон на паралелната програма:
      main (argc, argv)
         int argc;
         char * argv[];
         scanf(argv[1], "%d", &procs);
         ppid = Mkps(procs); /* creation of argv[1] number of processes*/
         switch (ppid)
           case 0: { /* parent process code */}
           case 1: { /* child1 process code */}
           case 2: { /* child2 process code */}
           case n: { /* childn process code */}
          default:
             printf("Program error"); break;
         /* termination of the children: */
         if (ppid != 0)
          printf("child # %d terminates\n", ppid);
           exit(ppid);
                                ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО
10. Управление на процесите
```

Времево планиране на процесите

- времевото планиране е частен случай на планирането по събитие, при който събитието е изтчане на таймер;
 - ползва се системния часовник с импулси на всяка микросекунда;
 - 🗼 заявка към системата timer-init() стартира (нулира) локален брояч за процеса, а заявката timer-get() връща текущата му стойност в микросекунди
 - пример: паралелни процеси с локални променливи за времето

```
main (argc, argv)
     int argc;
     char * argv[];
     double ProcessTime:
     long timer:
     int ppid, procs:
     scanf(argv[1], "%d", &procs);
     ppid = Mkps(procs); /* creation of argv[1] number of processes*/
     switch (ppid)
       case 0: /* parent process code */
         timer-init()
                                    /* set the clock */
         timer = timer-get(); /* get current time */
ProcessTime = (timer-get() - timer)/1000000.0;
                                /* get execution time in sec */
         break;
                                        ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО
10. Управление на процесите
```

Обмен между процесите

- ◆ UNIX няма други средства за деклариране на общи ресурси между потребителските процеси освен общи променливи, чийто тип зависи от използвания език
- променливата или структурата, която е с общ достъп, се декларира съгласно езиковия стандарт:

```
struct SharedData
        int x, y, z;
        float a, b;
        char* name
        } mySharedRecord, *toMySharedStruct;
```

- всяка [вече] декларирана променлива може да бъде обявена за общ достъп (и алоцирана в общ сегмент от паметта) със системната заявка Share(): toMvSharedStruct = Share(0, sizeof(mvSharedRecord));
- резултатът е, че освен деклариращия процес, всички негови наследници (създадени след нейната декларация като обща) имат достъп до съответната променлива

10. Управление на процесите

9

11

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * PИТАрх/PCA/СПО

10

Синхронизация с взаимно изключване между процесите в UNIX

- ▶ променливи от тип lock осигуряват монополен достъп на извършваните върху тях операции за даден процес
- ◆ специфичните операции за този тип са lockname create и lockname init. където lockname е множество от следните типове: LOCK, BARRIER,
- ▶ LOCK е тип данни, с който е асоцииран атрибут със стойности PAR_LOCKED и PAR_UNLOCKED и се реализира класическия подход за взаимно изключване; с този тип са асоциирани и операциите lockname_lock и lockname_unlock
- ▶ BARRIER е тип данни, съставен от двойката (count, flag), където count задава броя процеси, чието изпълнение трябва да достигне до съответния обектбариера, преди да продължат; flag задава режима на изчакване:
- ▶ flag = SPIN_BLOCK: блокировка с циклично изчакване
- flag = PROCESS_BLOCK: блокировка при достъп до данни
- ▶ EVENT е тип данни. съставен от двойката (event. flag), където event задава събитие, което трябва да се изпълни преди процеса да продължи (възможно е повече от един процес да чака това събитие): flag задава режима на изчакване като при BARRIER
- SEMAPHORE е тип данни, асоцииран с двойката атрибути (count, flag), където count задава броя процеси, които имат право на достъп до променливата преди заключването й; flag задава режима на изчакване като при BARRIER; с този тип е асоциирана операцията semaphore_set за count

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Особености на процесите в разпределените системи

- ефективното планиране на разпределените приложения (предимно по модела клиент-сървер) с прилагане на многонишков подход (multithreading) за припокриване (overlapping) примерно на комуникационните фази с фазите на локална обработка на отделните процеси;
- разлики в планирането при клиентски и сърверни машини както и между сърверите с различно предназначение (напр. обработващи, файлови, комуникационни, за разпределени обекти и др.)
- възможности за мигриране на процеси особено в хетерогенна среда и необходимата динамична реконфигурация на клиенти и сървери (процеси)
- прилагане на обработка с процеси-агенти равнопоставени процеси за обслужване (вместо асиметричния модел клиентсървер)

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

13

Нишки

- подпроцесите традиционно «нишки» (threads) са средство за постигане на пофина грануларност респ. по-оптимално планиране
- при нишките е недопустим свръхтовар като при процесите → по-слаба конкурентност и защита: нишковия контекст се състои примерно от СРUконтекста и текущ статус (напр. блокировка поради синхронна комуникация); така че защитата на нишковите данни в рамките на процеса зависи от кодирането на многонишковото приложение (→ по-сложно програмиране)
- многонишково програмиране се прилага и при унипроцесорни приложения
 - пример: електронна таблица с отделни нишки за потребителски интерфейс и за обработка на формулите
- многонишковата програма за унипроцесор е преносима и за паралелна обарботка
- многонишковите програми са по-удобни за настройка пример: текстов редактор с отделни нишки за UI, граматическа проверка, форматиране, генерация на съдъжание и т.н.

10. Управление на процесите

ΦΜΝ/CY * ΝC/CN/KH * ΡΝΤΑρχ/ΡCA/CΠΟ

14

Видове нишки

- в разл. ОС се прилагат нишки в потребителски режим или в режим на ядрото
- при нишки в потребителски режим се ползват програмни пакети за многонишкови програми с операции за деклариране на нишките (create, destroy), за синхронизация достъпа до общи променливи – mutex (ключалка като семафорите с решаване на блокировката чрез приоритети или FIFO)
- по-нисък системен свръхтовар без операции върху паметта: при създаване/закриване само заделяне и освобождаване на стека и при превключване - само замяна на стойностите в ЦПУ регистрите
- недостатък: блокирането на една нишка (напр. по В/И) блокира целия процес т.е. елиминира основно преимущество на многонишковия процес
- нишките в режим на ядрото са компоненти на системната библиотека и се изпълняват като процеси на ядрото – създаването и превключването им са с обръщения към системата – преодолява се тоталното блокиране, но свръхтовара е съпоставим с процесния

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

15

Леки процеси

- LWP (lightweight process) хибриден подход леките процеси се изпълняват като обикновени процеси; един процес може да включва няколко LWP
- същевременно се ползват и пакетите за многонишкови програми при които нишковите операции са в потребителски режим
- многонишковите приложения създават необходимите нишки (потр. режим) и предават [имплицитно] изпълнението им на LWP – фиг. 10.16.
- LWP се създават с обръщение към системата и се асоциират с някоя от активните нишки (съгласно диспечерска процедура)
- изпълнението на "двойката" системен LWP и потребителска нишка протича предимно в потребителски режим – LWP се превключва в контекста на нишката и напр. синхронизацията с mutex се изпълнява в потр. режим
- ⇒ при блокиране на нишка (поради блокиращо обръщение към системата) управлението на сдвоения подпроцес се връща в режим на ядрото/LWP, а междувременно системата предава управлението на друг LWP (който ако не е блокиран, минава в режим на асоциираната с него нишка – т.е. потребителски)
- системният свръхтовар е редуциран (в потребителски многонишков режим) и изпълнението на целия процес е свободно от блокировка
- LWP са прозрачни за кода; преносимост за унипроцесорно и паралелно програмиране (във втория случай леките процеси на едно приложение се изпълняват на различни процесори)

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Многонишкови клиентски процеси

- обикновено постигат маскиране на комуникационните и синхронизационни закъснения на някои нишки чрез изпълнение на други
- пример: Уеб браузерите (клиент в интерактивен режим) изобразяват веднага заредените елементи и постепенно попълват страницата – след зареждане на [част от] основната страница (най-често текст) се активира нишка за неговото изобразяване, плъзване (scroll), избор и др. функции и друга нишка/и за блокиращото зареждане на по-бавните компоненти (за блокираща заявка към ОС за връзка със съответния сървер/и);
- при повече от една комуникационна нишка се постига паралелизам и на комуникациите/зареждането на останалите компоненти (но само ако сървера разполага със съответна производителност – напр. репликирани сървери (т.е. един адрес но реплики на страниците на няколко машини, които се асоциират прозрачно със заявките на отделните нишки напр по Round Robin)

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

17

Многонишкови сървери

- многонишковите сървери обикновено се конструират с нишка-диспечер, която получава всяка нова заявка за обслужване и я асоциира с някоя от изчакващите изпълнителни нишки – фиг. 10.18.
- пример: при файлов и документен сървер еднонишков обслужващ процес ще изпълнява заявките последователно – вкл. и закъснението за достъп до вторичната памет
- многонишковите "диспечер-изпълнител" процеси се базират на блокиращи обръщения към системата в изпълнителните нишки

10. Управление на процесите

ΦΜΝ/CY * ΝC/CN/KH * ΡΝΤΑρχ/ΡCΑ/CΠΟ

18

Миграция на код

- среща се под формата на:
 - миграция на процеси напр. за балансиране на локалния изчислителен товар между възлите (измерван напр. с дължина на локалната опашка от заявки, натоварване на процесора/обсл. устройство и др.)
 - мигриране на програми за отдалечено изпълнение
 - при сървера напр. зареждане в сървера на програма за локална обработка на данни и връщане само на резултата (вместо зареждане на данните при клиента)
 - при клиента напр. зареждане в клиента на програма за попълване параметрите на заявка и връщането й към сървера (вместо интерактивен обмен със сърверен процес за попълване на заявката)
- миграцията на процес изисква преместване на сегмента код, сегмента данни и сегмента изпълнение (т.е. статус)
 - → при сегмента данни: процес свързване (binding) т.е. настройка на адресните аргумент (данни); варианти:
 - → свързване по идентификатор напр. при миграрене на данни, които са адреси на файлове с URL идентификация (понеже идентификатора е униресален)
 - → свързване по стойност напр. адресиране на стандартна библиотека в С и Java (действителния им идентификатор е локален)
 - 🔹 свързване по тип напр. адресиране на локални устройства (принтери, монитори)

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

10

Модели за миграция на код

- ниска (weak) мобилност само на сегментите код и данни; изпълненито стартира отначало – пример: Java аплетите (изисквания за преместваемост на кода)
- → висока (strong) мобилност + сегмента на статуса;
- по инициатива на изпращащия процес примери: изпращане на програма за изпълнение от изчислителен сървер (изпр. п-с е клиент; за защита е необходима идентификация на клиента) или изпращане на процес за балансиране на товара при групово обслужване (изпр. п-с е сървер)
- по инициатива на приемащия процес Java аплети (прием. п-с е клиент) или отново за балансиране но при инициатива на приемащ сървер

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * PИТАрх/PCA/СПО

Миграция на код в хетерогенна среда

- при ниска мобилност (само на код и данни) е необходима прекомпилация на програмата за различни машини/ОС – напр. изпращащия процес има различен изпълним код за всяка от възможните приемащи платформи
- → при висока мобилност (код, данни и статус) с поддържане на машиннонезависим миграционен стек в определени точки на програмата, (в които и само в които може да се извърши миграцията)
 - → в процедурните езици (C) това е след изпълнението на текуща. функция/метод и преди стартирането на следващ/а – за да не се налага примарно пренос на стойностите на процесорните регистри, които са
- ◆ с интерпретирани езици при скриптовите езици виртуалната. машина директно интерпретира програмния код (Tcl) или универсален междинен код. генериран от компилатор (Java)

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

21

Имена, адреси и идентификатори

- имената са символни низове за идентификация на компоненти ресурси (възли. устройства вкл. вторични памети, файлове) и обслужвани компоненти (процеси, потребители, съобщения, документи, нюзгрупи, мрежови съединения и др.)
- именуваните компоненти подлежат на управление или промяна посредством съответни точки за достъп – адреси
- ▶ в PC са широко застъпени динамичните адреси → имената са по-удобни за идентификация на повечето компоненти отколкото динамичните адреси
- ◆ същото важи и за множествените адреси един компонент с няколко адреса (точки за достъп) се идентифицира с име, но не и с един от адресите си; пример – разпределена Web услуга, изпълнявана от няколко сървера с различни адреси
- → при имената и адресите се допуска моногозначност и промяна
- за прозрачна идентификация се използват адреснонезависими имена
- 👻 идентификаторите са имена, които имат еднозначно-обратимо и устойчиво съответствие с компонентите:
 - 🔞 всеки идентификатор съответства най-много на един компонент
 - 🛊 всеки компонент има не повече от един идентификатор
 - ◆ идентификаторите не се подменят или пренасят на други компоненти
- идентификаторите осигуряват лесно сравняване на идентичността на компонентите (за разлика от имената и адресите поради тяхната многозначност и преходност)
- имената (когато са потребителски-ориентирани) са по-удобни за потребителите (отколкото машинно-ориентираните идентификатори и адреси)

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * PИТАрх/PCA/СПО

22

Пространство на имената и разрешаване на имената

- върховете на което са разположени имената на компонентите: имената във върховете са на компоненти-директории: обикновено дървото на имената има само един корен
- път в графа на имената абсолютен (от корена) и относителен път
- графът на имената обикновено е дърво (само с едно входящо ребро за всеки възел – връх. листо) или е ацикличен
- решаване на имената (name resolution) е извличането на идентификатор на компонента при зададено име (и път)
- псевдоним (alias) е допълнително име на компонент:
 - 🔹 когато графът на имената допуска повече от един път до компонента пример в UNIX (фиг.10.23)
 - когато съдържанието на възел-лист от графа на имената не е име на компонент а абсолютен път до името на този компонент
- свързване (mounting) на две пространства имена се реализира като възел от едно пространство (mount point) съдържа идентификатор на възел от друго пространство (mounting point)

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

23

Разслоено пространство на имената

- при големите/глобалните РС пространството имена се организира йерархично чрез разслояване, поддържайки общ корен
- обикновено се приема трислоен модел:
 - ▶ глобално ниво (global layer) корена на графа и свързаните с него възлидиректории; на това ниво промените на имена са много редки (най-висока стабилност), отделните възли съдържат списък с имена от следващото ниво, групирани по организационен принцип (напр. в DNS областите com, edu, gov, mil, org, net, и на страните)
 - административно ниво (administration layer) възлите-директории съдържат списъци с компоненти, принадлежащи на обща административна област (напр. списък с отделите на една организация или списък със хостовете в даден интранет или списък на всички потребители от тази област) – относителна стабилност (в DNS sun.com, uni-sofia.bg, fmi.uni-sifia.bg, acm.org)
 - ▶ локално ниво (managerial layer) възлите-директории представят локални компоненти – напр. файловата система на отделени хостове в дадена локална мрежа и отделни локални директолии и файлове за общ достъп – ниска стабилност; поддръжката на такива възли-директории се извършва и от потребителите (в DNS courses.fmi.uni-sofia.bg)
- освен йерархично, простраството имена се разделя и административно на неприпокриващи се части – зони – всяка от които се обслужва от съответен сървер на имената

10. Управление на процесите

ΦΜΝ/CY * ΝC/CN/KH * ΡΝΤΑρχ/ΡCA/CΠΟ

Domain Name System DNS

- DNS е най-голямата разпределна система за имена на компоненти, на която се базира Интернет
- йерархична (т.е. дървовидна) организация на възлите, което позволява ползването на общ етикет за [единственото] входящо ребро и за възела
- → етикетите се означават със символни низове без различаване на главни и малки букви до 63B, а с абсолютния път – до 255B
- абсолютният път се отчита от корена и се означава с ".", която може да се пропусне – courses.FMI.uni-Sofia.bg.
- област (domain) е поддърво в DNS, абсолютният път до нея е името на областта
- съдържанието на възела (т.е. интерпретацията на именования компонент) се задава с асоцииран към него списък от ресурсни записи:

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

25

27

Ресурсни записи

[RFC1035] 1 a host address NS an authoritative name server 3 a mail destination (Obsolete - use MX) MD 4 a mail forwarder (Obsolete - use MX) CNAME the canonical name for an alias marks the start of a zone of authority SOA MB 7 a mailbox domain name (EXPERIMENTAL) 8 a mail group member (EXPERIMENTAL) MG 9 a mail rename domain name (EXPERIMENTAL) 10 a null RR (EXPERIMENTAL) NULL 11 a well known service description WKS PTR 12 a domain name pointer HINFO 13 host information 14 mailbox or mail list information MINFO MX 15 mail exchange 16 text strings TXT ΦΜΝ/CY * ΝC/CN/KH * ΡΝΤΑρχ/ΡCA/CΠΟ 26 10. Управление на процесите

DNS имплементация

- DNS прилага трислоен модел като поддържа глобалното и административното ниво (локалното ниво е файловата система на възлите)
- → зоните се поддържат от [репликирани] сървери на имената
- → съответствие: между области и зони
 - когато областта е изградена като една DNS зона, в зоновия файл няма сървери на имената в други зони
 - когато областта съдържа подобласти, които са в отделни зони, зоновия файл съдържа запис с името на подобластта, нейния DNS сървер и неговия адрес (вж. жълтия блок в следващия пример)

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Област с подобласт

```
[amigo.acad.bg]
   acad.bg.
                           amigo.acad.bg vedrin.acad.bg. (200310210128800)
                    SOA
   acad.bg.
                           server = amigo.acad.bg
                    NS
   acad.bg.
                           server = unicom.acad.bg
   acad hg.
                           server = ns1.univie.ac.at
                    NS
   croom8
                           194.141.0.97
   croom9
                           194.141.0.98
                           server = amigo.acad.bg
   art
                           server = unicom.acad.bg
   vtu
                           server = ns.vtu.acad.bg
   ns.vtu
                           194.141.4.1
                           server = amigo.acad.bg
   vtu
   vtu
                           server = unicom.acad.bg
                           server = asclep.muvar.acad.bg
   muvar
                           212.39.81.180
   asclep.muvar
                           server = dpx20.tu-varna.acad.bg
   dpx20.tu-varna
                           194.141.24.4
   muvar
                           server = unicom.acad.bg
   muvar
                           server = amigo.acad.bg
   gateN
                           194.141.0.212
                           194.141.0.26
                                ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО
                                                                              28
10. Управление на процесите
```

Итеративно решаване на адресите

- при итеративното решаване на адресите пълното име (с път) напр. ftp://is.fmi.uni-sofia.bg/t3/rlTa1.pdf – се предава на сървера на имената в корена (адресът на чиято реплика е преконфигуриран локално)
- коренът решава обикновено само най-външната област т.е. връща адреса на сървер на имена, който я обслужва (в случая .bg)
- процесът продължава надолу по йерархията, докато се стигне до сървер на имена, който връща адрес на протоколен сървер (адреса на файловата система, поддържаща съответния документ или файл – тук ftp) – фиг. 10.29
- DNS-фазата от решаването на адреса се обслужва при клиента от специален процес – name resolver, а последната стъпка с протоколния обмен се изпълнява от друг клиентски процес

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

29

Рекурсивно решаване на адресите

- при рекурсивно решаване на адресите пълното име напр. ftp://is.fmi.unisofia.bg/t3/rITa1.pdf – се предава отново на сървера на имената в корена
- сърверът на имена не връща решения адрес (на следващ сървер) към клиента, а вместо това предава остътъка от името към този адрес/сървер
- стъптака се повтаря, докато не бъде решен адреса на протоколния сървер, който се връща обратно по йерархичната верига към корена
- решеният адрес се предава към клиентския процес от корена, след което отделен клиентски процес обслужва протоколния обмен с така решения адрес – фиг. 10.30
- предимството на рекурсията е съкращаване на комуникациите (статистически) и по-добра възможност за локално кеширане на адресните решения
- недостатък е централизацията на решаването в сървера на корена –
- затова DNS прилага на глобално ниво итеративния подход, а на административно – рекурсивния

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

30

Премахване на неадресираните компоненти

- Garbage collection в PC обръщението към отдалечени компоненти се базира на локални указатели към тях; отсъствието на такива указатели означава че компонента трябва да се премахне, но наличието им не винаги означава актуалност (напр. циклични указатели между два ненужни компонента)
- при разпределените обекти двойката proxy-skeleton: прокси-стъб обслужва клиентския интерфейс към обекта, а скелетон-стъб – сърверния; обикновено тези две стъб-части обслужват разчистването. защото
- разполагат с информация за текущите обръщения
- 🕨 могат да маскират тази системна функция от клиентския и сърверния процес
- граф на указателите с множество на корените, които не се премахват дори и когато няма указатели към тях – напр. потребители, системни услуги – фиг. 10.31.
- компонентите, които не са пряко или косвено достижими от множеството корени, подлежат на премахване
- поддържането на граф на указателите и на списък с недостижимите компоненти в РС се осъществява с модел на комуникации, съобразен с изисквания за ефективност и скалируемост

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

31

Броене на указателите

- асоциира статуса на обекта (компонента) с брояч на указателите (напр. клиентски стъбове) към него със съответното инкрементиране и декрементиране; обект с нулев брояч подлежи на премахване; броячът на указателите се поддържа обикновено от скелетон-стъба на обектния сървер – фиг. 10.32
- при РС този подход (приложен без модификации) поражда проблеми поради комуникационни закъснения и загуби – напр:
 - дублиране на инкрементиращи и декрементиращи съобщения, поради загуба на потвърждения от сървера
 - при наследяване (копиране) на указател към друг клиентски процес инкрементиращото съобщение на новия указател може да закъснее след декрементиращото към 0 съобщение за стария указател
- за преодоляване на комуникационните проблеми се прилага броене на теглото на указателите (weighted reference counting), което преодолява проблема с размножаването на указатели при репликиране на клиентските обекти чрез присвояване на [равна] част от теглото на своя указател на всеки новосъздаден указател
- → друг подход е броенето на генерациите указатели (generation reference counting), при който освен брояч на поредните указатели се асооциира и с брояч на генерацията: ако напр. клиентски обект от k-reнерация създаде п нови обекта (които се явяват k+1 генерация), след което изтрие своя указател, скелетонът в обектния сървер отразява G(k) = G(k)-1 и G(k+1) = п.

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

Списък на указателите

- принципно различен подход за garbage collection е вместо да се броят указателите, скелетонът да регистрира прокси-стъбовете, които извикват обекта, в списък на указателите (reference list) с идемпотентни операции за включване и изключване (мощността на всяко прокси в списъка е 1)
- допълнително предимство на идемпотентноста е, че заявките могат да се изпращат няколкократно (напр. за отказоустойчивост) без да се променя резултата в списъка – което не е валидно при броячите
- този метод се прилага в Java RMI при отдалечено обръщение към обект викащия го процес изпраща на скелетона своя идентификатор и след получаване на потвърждение [за включване в списъка указатели] процесът зарежда обектното прокси в адресното си пространство
- ако отдалечен процес П1 предаде копие от обектното прокси на друг п-с П2, П2 изпраща заявка/и за включване в списъка на скелетона и инсталира прокси-стъба след потвъождение
- ▶ проблем при горния сценарий: заявка от П1 до скелетона за изключване от списъка преди П2 да заяви включване – ако списъка междувременно стане празен, скелетонът може да изтрие обекта; срещу това се прилага заявка от П1 (също с потвърждение към П1) за предстоящо включване на П2, така че скелетонът поддържа списък на текущите и на предстоящите заявки

10. Управление на процесите

ΦΜИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

33

Недостижими компоненти

- недостижими компоненти (подлежащи на изтриване) са компонети без път от указатели към тях от някой корен
- те не се засичат по никой от горните методи, а чрез проследяване (tracing-based garbage collection) – проследяване на указателите към всички компоненти (метод с ниска скалируемост!)
- при унипроцесорите проследяването се прави по метода markand-sweep:
 - 🛨 с фаза на маркирането на достижимите от корените компоненти и
 - фаза на изчистването, при която системата открива в паметта компоненти, нефигуриращи в маркирания списък, които се изтриват
- вариант: компоненти с открит указател към тях, но преди да е извършено проследяване на техните указатели, се маркират междинно като "сиви" (традицинно "бели" са компоненти, към които не са открити указатели, а "черни" са достижими компоненти, за които проследяването е завършило)

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

34

Mark-and-sweep за разпределени системи

- всеки п-с Пі стартира собствен колектор, който оцветява прокси- и скелетонстъбовете, както и самите обекти с Б, Ч и С в следните стъпки:
- първоначално всички компоненти са оцветени с Б
- обекти от адресната област на Пі, които са достижими от Пі (явяващ се локален корен), се оцветяват С, също така се оцветяват и прокси-стъбовете, заредени от този обект: което означава че техните разпределени обекти са също С
- до скелетоните съответстващи на "сивите" прокси-стъбове се изпраща съобщение, което оцветява С самите скелетони и техните обекти (скелетоните и техните обекти са отдалечени по отношение на оцветяващия колектор на Пі)
- прокси-стъбовете, заредени от отдалечен обект, оцветен С, също стават С;
 тогава отдалеченият обект и неговия скелетон-стъб стават Ч и скелетонът връща съобщение на адресиращите го прокси-стъбове
- прокси-стъбовете, получили това обратно съобщение се оцветяват Ч
- колекторите продължават рекурсивно до завършване на оцветяването т.е. до оцветяване с Б и Ч (накрая няма С-компонети няма)
- втората фаза е премахване на всички Б-компоненти: обекти, скелетони и проксистъбове, (заредени от Б-обектите или асоциирани с тях)

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * РИТАрх/РСА/СПО

35

Условие за проследяване

- методът mark-and-sweep изисква графа на достижимост да не се променя докато трае оцветяването и изтриването – т.е. спиране на изпълнението на процесите ("stop-the-world"); в разпределен вариант това означава, че всички процеси трябва да синхронизират моментите на стартиране на проследяването и на след това на възстановяване на изпълнението си
- за по-добра скалируемост (вкл. преодоляване на ефектите от "stopthe-world") се прилага проследяване в групи от процеси:
 - процесите се разделят на групи, в които се извъшва групово проследяване асинхронно на останалите групи
 - след като са изчистени всички групи, се извършва глобално проследяване, което се очаква да е по-бързо, тъй като вече са изчистени повечето Бкомпоненти

10. Управление на процесите

ФМИ/СУ * ИС/СИ/КН * PИТАрх/РСА/СПО